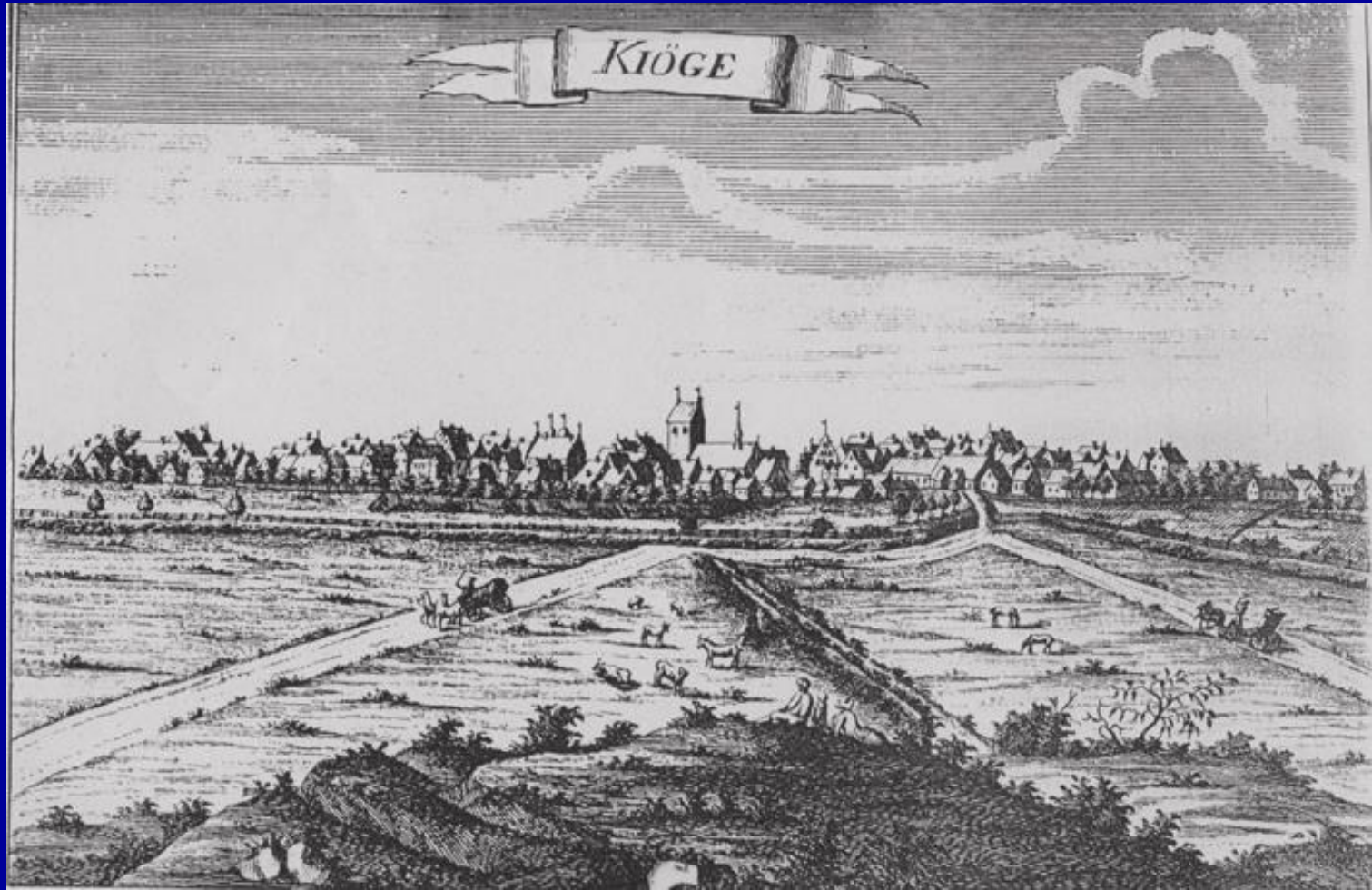

Understøttelse til fattige

Februar 2018

Erik Kann

Erik Kann

Rigshospitalet - Glostrup

Disposition

Her er en slægtsforsker

Alle ventede spændt

Nye tider

Hvor finder vi arkivalierne?

Før 1803

Fattighuse og Fattiggårde

Hospitaler og stiftelser

Laugsarkiver

Lovgivningen i slutningen af 1800-tallet

Hjælpekasser 1908

Alderdomsunderstøttelse

Aldersrente

Andre muligheder

Hvordan får du øje på?

Hvad er egentlig en fattig?

Man kan da ikke finde noget om ganske almindelige mennesker!!!!

Og da slet ikke om fattige - det kan man godt glemme!!!!!!!!!!

Hvad er virkeligheden?

Tingsted sogn
på Falster

"Alle var
spændte"

Årets fattigplan!!!!

Årets fattigligning!!!!

*Og hvordan nu
med Jeppe,
holder han et
helt år endnu???*

Hvad besluttede
Fattigkommissionen
sig for i år???

Nye tider

Anden halvdel af 1700-
tallet

Første halvdel af 1800-
tallet

Forordning

om

Jord = Fællefskabet's Ophævelse,

med flere Foranstaltninger

til Landvæsenets Forbedring udi Danmark.

Christiansborg Slot den 23de April 1781.

Kjøbenhavn, 1781.

Trykt hos Hofbogtrykker Nicolaus Møller.

Fattigforordningen 1803 - landet

Sognefattigkommissionen eller Fattigkommissionen

Præsten (formand)

Herredsfogeden (= Retsbetjenten)

Én fra gruppen af de største lodsejere

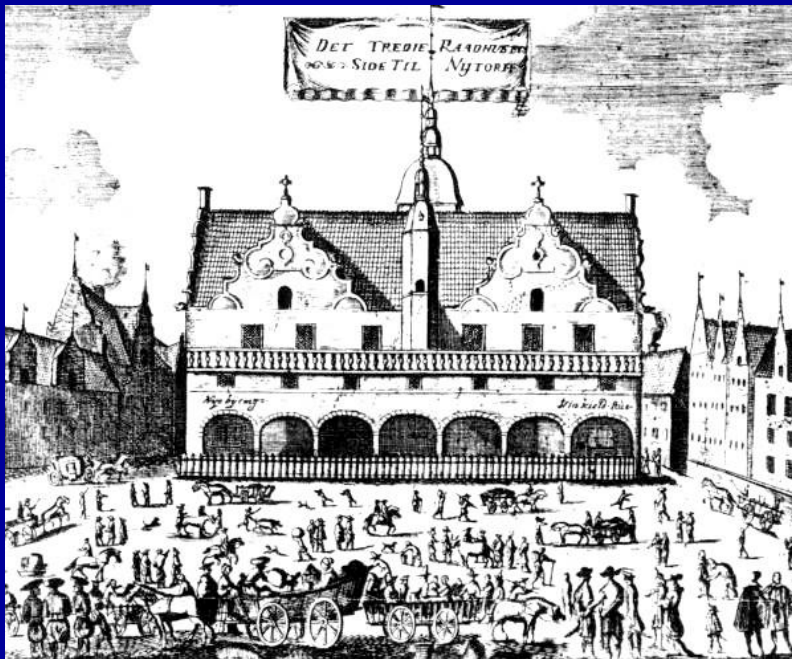
Beboere

Købstæderne
Fattigforordningen
1803

Fattigkommissioner

Sognepræsten eller sognepræsterne
Byfogeden (retsbetjenten)
1-2 repræsentanter for magistraten
1-2 eller flere fattigforstandere

København

Fattigvæsenets direktion

Fattigdistrikts-forstandere

LAND og KØBSTAD

omdrejningspunktet

Lokalt forankret

FATTIGKOMMISSION

Daglig administration af fattigvæsenet

- Føre protokoller
 - Registrere
 - Regnskaber
 - Korrespondance
-
- Fattigprotokol
 - Fattigkommissions protokol
 - Fattigregnskaber
 - Fattigplaner
 - Fattigligning

Hvor finder vi
arkivalierne?

Tingene ind i en lidt
større sammenhæng

I hvilke arkiver?

Landet: Præsternes arkiver
(Pastoratsarkiverne)

Købstæderne: Magistraternes
arkiver (= Rådstuearkiverne)

Fra 1841

Kommuner

På landet efter 1841

Fra 1841 Sogneforstanderskaberne

Fra 1867: Sognerådene/kommunerne

I købstæderne efter 1868

Byrådene

(de købstadskommunale arkiver)

NB:

Pastoratsarkiver og
magistratsarkiver er
afleveringspligtige

Kommunale arkiver er IKKE
afleveringspligtige

Søg i Daisy på sognenavne - her Tingsted

1842	1970	Tingsted Kommune	vis arkivserier
1842	1970	Tingsted Kommune, Skattevæsen	vis arkivserier
1536		Tingsted Sogn	vis arkivserier
1873	1888	Tingsted Sognefoged	vis arkivserier
1903		Tingsted Sogns Menighedsråd	vis arkivserier
1876	1970	Tingsted Sygekasse	vis arkivserier

Før 1803

Fattigforordningen fra 1708

Før 1803

Landet

Præsternes arkiver

I købstæderne

Præsternes arkiver,
rådstuerne

Fattighuse
Fattiggårde

Hospitaler

Fattighuse

Fattiggårde

Slagelse Kloster og Hospital

Der kræves ofte, at man læser lidt om det administrative

af $\frac{8}{11}$ 1814) forandret saaledes, at Hosp. af alle Indtægter, „Fællesfonden“, efter Fradrag af Fællesudgifterne til Administration m. m. oppebar $\frac{5}{9}$ og Skolen eller, efter at denne var bleven ophævet if. Lov af $\frac{14}{4}$ 1852, den alm. Skolefond $\frac{1}{6}$, ligesom ogsaa Udgifterne vedr. Fællesfonden udredes efter samme Forhold. Hospitalslemmernes Antal, der 1743 var forøget til 55 og 1751 til 57, blev 1752 ansat til 60, 1776 til 100, 1849 til 120 og $\frac{1}{5}$ 1883 til 126; $\frac{5}{9}$ 1914 blev det fastsat til 100. Stiftelsen optager Ægtefolk og enlige Kvinder fra Sjæll. Stift (kun undtagelsesvis under 60 Aar); de fleste hører til Borger- og Haandværkerstanden; Fundatsen indeholder ingen Bestemmelse om, hvormange der skal være af hver Klasse. Oprindl. fik Beboerne Naturalforplejning; men denne Forsørgelsesmaade var allerede ophørt 1751, og nu faar de foruden fri Bolig, Lys, Varme, Vask, Medicin og Læge-

Trap:

Detaljer vedrørende det organisatoriske samvær med Slagelse Latinskole... Fællesfonden og fordelingen af alle indtægter

Fællesfonden

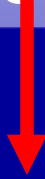

Vartov

Laugsarkiverne

Lovgivningen i slutningen af 1800-tallet

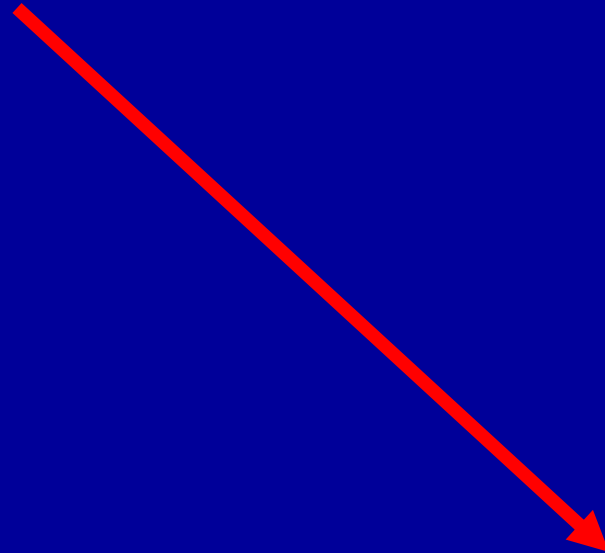
Der er
alternativer, der
er andre
støttemuligheder

Politisk kamp
(forfatningskampen)

Socialdemokratiet

Voksende
arbejderklasse i
købstæderne

- 20/4 1888 om underholdsbidrag
- 20/4 1888 om tilsyn med plejebørn
- 12/4 1892 om statsanerkendte sygekasser
- 15/1 1898 om ulykkesforsikring

Fattigloven fra 1891

Afhøringer

Afhøring

i Følge af Lov om det offentlige Fattighedsvesen af 9. April 1891 § 42

over *Herrmand Anders Peter Larsen Bakkhus*

for det begjærede Fattighedsbrev af *Dalby Thimely* Revansse.

1. Almindelig helte Ret.	1. <i>Anders Peter Larsen</i>
2. Stilling og Virksomhed.	2. <i>Herrmand Landarbejder</i>
3. Indtægt og Udgifter.	3. <i>den 11 Februar 1860</i>
4. Indtægt og Følelse.	4. <i>Skoulthorup Kongstedsogn</i>
5. For saa vidt Altsid er gift eller Ude, Virksomhed og Virksomhed.	5. <i>den 1 April 1896 Dalby Kjerke</i>
6. For saa vidt Altsid er eller har været gift, hvor stor Familien er (Barnenes Antal og Alder), og hvor den oppeholder sig.	6. <i>6 Børn 5. 8. 10. 12. 15. 18</i>
7. For saa vidt Altsid er under 18 Aar, og om Indtægten er.	7.
8. Almindelig Opførelse (Om, Gode).	8. <i>Bakkhus Dalby</i>
9. Hvor længe har Altsid opholdt sig i Kommunen, hvor Fattighedsbrev er begjæret?	9. <i>4 Aar 1 Maaned 24 Dage</i>
10. I hvilke Kommuner (eller hos hvilke Herber) har Altsid haft Opførelse (den 1ste Indtægt 1ste Aar, og hvor længe i hver af dem?)	10. <i>1ste Aar 1 1/2 Aar Binealy. 1ste Aar 1ste Indtægt 2 1/2 Aar Ude 1ste Aar 1/2 Aar 1ste Indtægt 4 Aar</i>

Hjælpekasse efter 1908
(de der ikke får hjælp via
det almindelige fattigvæsen)

Lov 9/4 1891 om alderdomsunderstøttelse

- Fyldt 60 år
- Trængende
- Ej modtaget fattighjælp de seneste 10 Aar
- Ej ved dom fundet skyldig i vanærende handlinger
- Skøn

Ej fattighjælps retsvirkninger

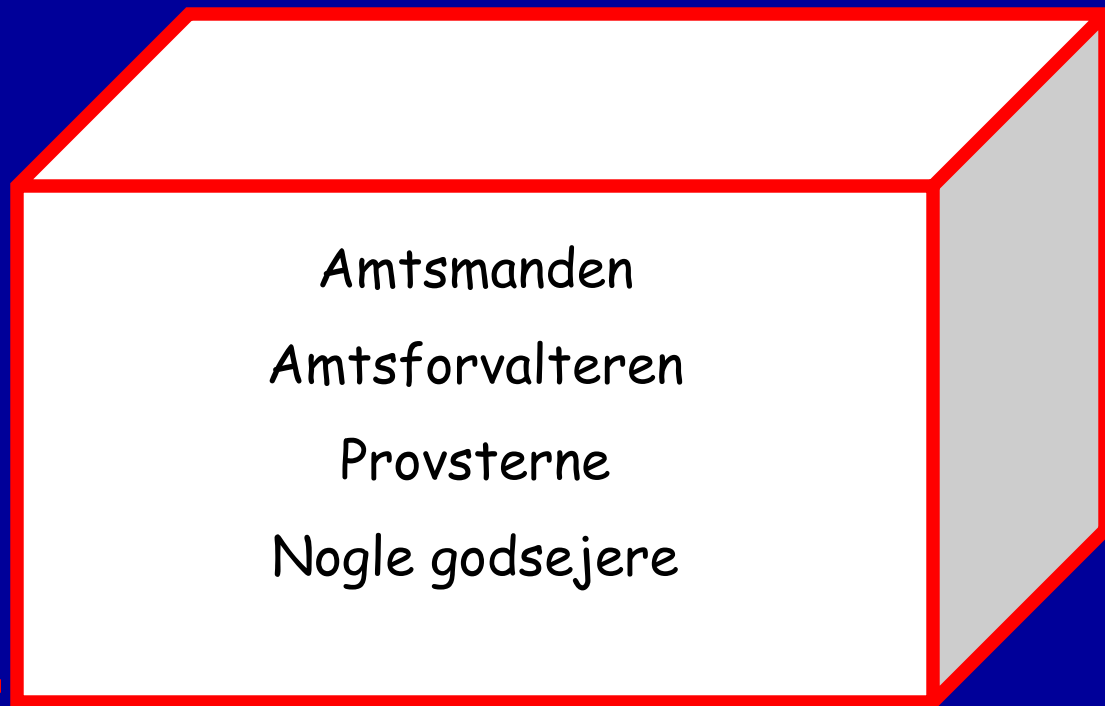
Lov 7/8 1922 om
aldersrente

Aldersrente
fra 1922

Andre
muligheder

Et nyt administrativt niveau

Tilsynet AMTSFATTIGDIREKTIONER

AMTSFATTIG
KASSE

I købstæderne

Stiftsøvrighederne (Biskop og stiftsamtmand)

Fra 1841 amtsrådene

Bilag til regnskab

19/91.

Tureby, den 1ste Januar 1900

Dalby Tureby Alderdomsunderstøttelse

Løbet

FAXE APOTHEK

C. C. GRAVENHORST.

			Nr.	Orre
2/94.	-	Hand Peter Petersen Frederiksg: 3/7 Nit 0.80 Miket 0.38 Hjernvand 0.33	1	51.
	29/9	Opstøpsmidler 0.90 dander til hvid 0.27 Salve 0.10 2/10 Nit. t. hvid 0.34	1	67.
	4/10	Nitv 0.87 Miket 1.12 3/12 Salve 1.27 Miket 0.51 Kjønnemidler 0.09	4	46.
	1/12	Hjernvand 0.45 Nitv 0.76	1	21.
		8.85		
19/91.	-	Poul Poulsen Frederiksg: 29/10 Opstøpsmidler 0.47	1	47.
		7.32	9	32.

Betalt

for C. C. Gravenhorst

O. V. Hansen

Dalby Tureby Kommunes arkiv

Bilag /regning til "Dalby Tureby

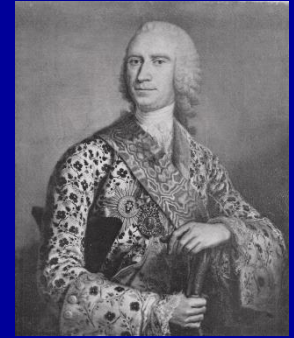
Alderdomsunderstøttelse for varer indkøbt på Faxe apotek

Stiftsøvrighed

Godsarkiver

Refusionsopgørelser

Privat
indsamling
fiskerenker

Hvordan får man øje på?

NB -

PRÆSTEMANDTALLER

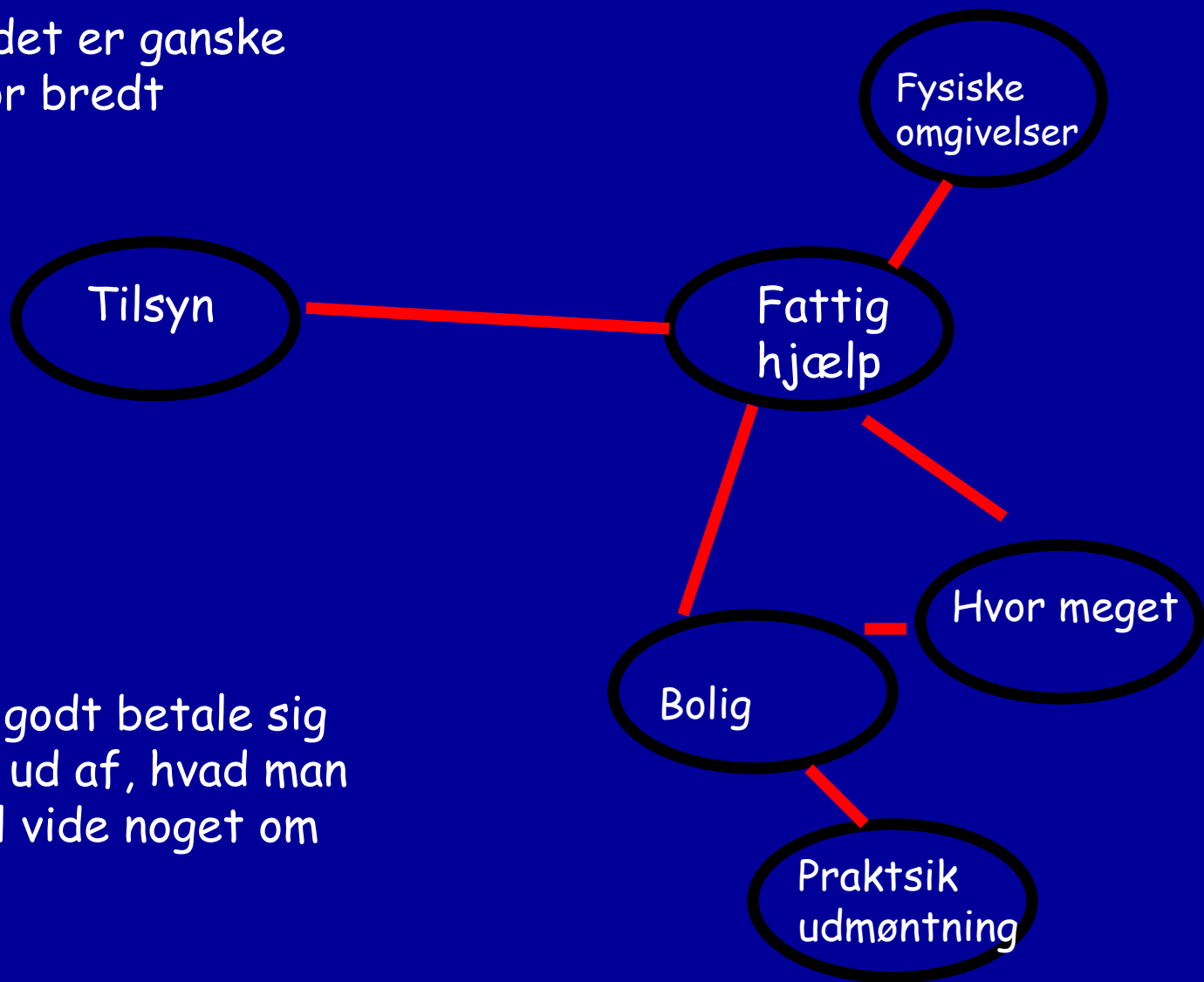
- NB

Jamen - så kan det da heller ikke være så svært!

Jeg vil gerne vide ALT om de af mine aner,
der var fattige

Fattig - det er ganske enkelt for bredt

Det kan godt betale sig at finde ud af, hvad man gerne vil vide noget om

Hvad er egentlig
en fattig?

